

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA Nr 1 (52) styczeń 2017 roku

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

Nr 1 (52)

styczeń 2017 roku

Zarząd przesyła członkom i współpracownikom życzenia

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Zarząd

zaprasza na kolejne seminarium, związane z realizacją projektu:

KORPUS MALARSTWA HENRYKA SIEMIRADZKIEGO

w dniu 19 stycznia 2017 o godz. 11 w siedzibie Instytutu z wykładem dr Agnieszki Kuczyńskiej (UMCS; PISnSS), *„Jawnogrzesznicą” Henryka Siemiradzkiego i przedstawienia Chrystusa w malarstwie pieredwizników w kontekście recepcji „La vie de Jésus” Ernesta Renana.*

PROMOCJA KSIĄŻKI

W dniu 24 stycznia 2017 o godz. 18 w Muzeum Azji i Paryfiku odbędzie się spotkanie poświęcone książce prof. Jana Wiktora Sienkiewicza (UMK; PISnSS) *Artyści Andersa. Continuità e novità*, prezentującej po raz pierwszy nieznaną w polskiej literaturze zjawisko wielu działań artystycznych, edukacyjnych i wystawienniczych, jakie zaistniały w ramach 2 Korpusu. W spotkaniu weźmie udział córka generała Władysława Andersa p. minister Anna Maria Anders.

Książka została wydana przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata i Wydawnictwo Tako.

POLISH ARTISTS IN CANADA

Montreal, Galerie D'Arts Contemporains, 1-30 grudnia 2016 roku

Z inicjatywy członkini Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata, dr Katarzyny Szrodt, w prestiżowej kanadyjskiej Galerie D'Arts Contemporains usytuowanej w centrum Montrealu, specjalizującej się od ponad 30 lat w sprzedaży czołowych artystów kanadyjskich i quebeckich, w dniach od 1 do 30 grudnia 2016 roku, na wystawie zbiorowej eksponowane jest malarstwo polskich artystów-plastyków, żyjących i tworzących w Kanadzie od 1945 roku. Na wystawie pokazane zostały dzieła autorstwa siedemnastu polskich artystów z Montrealu, czterech twórców z Toronto i jednej malarki z Ottawy. Impulsem do zorganizowania wystawy stała się, obroniona przez Katarzynę Szrodt, na Uniwersytecie Warszawskim, rozprawa doktorska pt. *Portret trzech pokoleń polskich artystów plastyków w Kanadzie, w latach 1939-1989*. Wystawa *Polish Artists in Canada* stwarza szansę na zauważenie aktualnie powstających dzieł polskich plastyków- imigrantów przez artystyczne środowiska Kanady, jak również jest rodzajem „trampoliny” do zaistnienia dorobku polskich artystów w kraju osiedlenia.

Montrealaska wystawa wpisuje się ściśle w działalność statutową Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata, który w swoim szerokim wachlarzu podejmowanych inicjatyw naukowych, publikacyjnych i konferencyjnych, od początku swojej działalności, wiele uwagi poświęca tematowi związanych z polską sztuką na emigracji, szczególnie w XX wieku. Owocem tych badań, jest m.in. wydany przez Instytut w 2015 roku, anglojęzyczny tom pt. *Art of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland & Republic of Ireland in 20th-21st centuries and Polish-British & Irish Art Relations*, pod red. Małgorzaty Geron, Jerzego Malinowskiego i Jana Wiktora Sienkiewicza, będący pokłosiem międzynarodowej konferencji naukowej „Sztuka Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii & Republiki Irlandii w XX i XXI wieku i polsko-brytyjskie & irlandzkie kontakty artystyczne”, jaka miała miejsce w Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu w Toruniu w dniach 9-11 października 2013 roku. W 2017 roku ukaże się kolejny tom poświęcony sztuce polskiej na emigracji, pt. *Paryż i artyści polscy. Paris et les artistes polonais / Paris and the Polish Artists 1945-1989*, będący podsumowaniem międzynarodowej konferencji o tym samym tytule, jaka miała miejsce w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu w dniach 7-9 października 2015 roku. Obie konferencje, których gospodarzem i głównym organizatorem był Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, współorganizowane były przez Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej Wydziału Sztuk Pięknych UMK, kierowany przez prof. Jerzego Malinowskiego i Zakład Historii Sztuki i Kultury Polskiej na Emigracji Wydziału Nauk Historycznych UMK prowadzony przez prof. Jana Wiktora Sienkiewicza. Wiele artykułów przedstawionych na polsko-rosyjskich konferencjach w Warszawie w 2012 i Toruniu w 2013 roku i poświęconych działalności artystów polskich w Rosji i na emigracji m.in. w Rzymie i Paryżu znajduje się na łamach rocznika Instytutu

„Sztuka Europy Wschodniej • Искусство Восточной Европы • Art of Eastern Europe”, wydawanego od 2013 roku przez prof. Jerzego Malinowskiego i Irinę Gavrash.

Montrealaska wystawa, której kuratorką jest dr Katarzyna Szrodt, nawiązuje również do dorobku tych polskich artystów plastyków, którzy do Kanady przyjechali po zakończeniu drugiej wojny światowej, a którzy w większości - uratowani przez generała Władysława Andersa, w latach 1942-1945 tworzyli na Bliskim i Środkowym Wschodzie, a także w Afryce i na Półwyspie Apenińskim. Tym też twórcom, poświęcone jest, wydane w grudniu 2016 roku, opracowanie Jana Wiktora Sienkiewicza, pt. „Artyści Andersa. *Continuità e novità*”, opublikowane przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata i Wydawnictwo Tako.

Prof. Jan Wiktor Sienkiewicz

W prestiżowej Galerie D'Arts Contemporains, usytuowanej w centrum Montrealu, specjalizującej się od ponad 30 lat w sprzedaży czołowych artystów kanadyjskich i quebeckich, od 1 XII zagościli polscy plastycy- imigranci. Duża wystawa grupowa, na którą składają się prace siedemnastu artystów z Montrealu, czterech z Toronto i jednej malarki z Ottawy, jest pierwszą od 2006 roku prezentacją twórczości Polskich twórców w Montrealu. Brak polskiej galerii, zamknięcie w 2014 roku konsulatu RP grupującego polskie środowiska oraz komercyjne prawa rządzące galeriami kanadyjskimi - wszystko to razem powoduje, że tego typu wystawa-przegląd dorobku polskich artystów jest rzadkim świętem sztuki emigrantów w Kanadzie - kraju niełatwym dla sztuki.

Realizacja wystawy stała się możliwa dzięki mojej współpracy z Galerie D'Arts Contemporains. Fakt obronienia przeze mnie doktoratu na Uniwersytecie Warszawskim na temat: *Portret trzech pokoleń polskich artystów plastyków w Kanadzie, w latach 1939-1989*, zainspirował właściciela galerii do udostępnienia mi przestrzeni na wystawę prac polskich malarzy i rzeźbiarzy. Kluczem doboru było ukończenie wyższych studiów artystycznych w Polsce, emigracja do Kanady do 1989 roku i kontynuowanie twórczości w nowym kraju. Do udziału w wydarzeniu zaprosiłam artystów mieszkających w Montrealu i okolicach, galeria bowiem nie opłacała transportu. Chęć udziału zgłosiło czterech twórców z Toronto: Adam i Iriko Kołodziej, Andrzej Pawłowski, Piotr Wędzicha, wyrażając gotowość przesłania prac na koszt własny, zaś malarka z Ottawy, Regina Czapiewska, przywiozła osobiście swoje dwa obrazy.

Przestronne i eleganckie wnętrze galerii wyeksponowało wszystkie prace. Wkraczając w przestrzeń wystawy jest się oszołomionym różnorodnością stylów i tematów, oglądając zbiór wizualnie odmiennych ekspresji, wyczuwa się europejskiego ducha. W malarstwie dominuje figuratywność: pejzaż miejski Marka Żółtaka i Jana Delikata, postaci baletnic Janusza Migacza, portrety muzyków i arlekiny Ireny Stawińskiej, surrealistyczne światy Miry Reiss, portret matki Piotra Królikowskiego. Na tle królującej w Kanadzie abstrakcji, to duże zaskoczenie dla klienteli galerii. Jednak polscy artyści realizują się również w abstrakcji. Małżeństwo malarzy Dorota Dyląg i Piotr Królikowski prezentuje swoje obrazy abstrakcyjne, z których obraz „Rouge” Piotra Królikowskiego od chwili zawieszenia wzbudza żywe zainteresowanie, tak samo jak małe „powietrzne” abstrakty Iriki Kołodziej. Dwie prace Reginy Czapiewskiej, malarki, której murale pokryły ściany Casino du Lac-Leamy w Gatineau, to znakomite pół abstrakty zdradzające fascynację malarstwem naskalnym. Wśród prac wyróżniają się dwa rysunki Adama Kołodzieja, znanego scenografa, profesora na Ryerson University w Toronto oraz dwie litografie Ludmiły Armaty. Polska artystka ceniona jest w Kanadzie za swoje sferyczne abstrakcje powstające w technice akwatinty. Dwójka rzeźbiarzy zaproszonych do udziału w wydarzeniu - Bożena Happach z Montrealu i Andrzej Pawłowski z Toronto, tworzą bliskie abstrakcji kompozycje w brązie, kamieniu, drewnie, improwizując na temat ludzkiej sylwetki. Jolanta Sokalska, artystka wcześniej mieszkająca i działająca w Winnipegu,

prezentuje swoje kompozycje inkrustowane w szkłe i szklano-złotą biżuterię.

Wystawa Polish Artists in Canada stwarza szansę na zauważenie aktualnie powstających dzieł polskich artystów - imigrantów przez artystyczne środowiska Kanady, jak również ma szansę stać się trampoliną do zaistnienia tego dorobku w kraju. Na wernisażu padła propozycja ze strony pracownika Instytutu Adama Mickiewicza i przedstawiciela ambasady RP w Ottawie, aby z okazji obchodów 100-lecia Niepodległości Polski w 2018 roku, zorganizować w Kanadzie dużą wystawę artystów-imigrantów i następnie pokazać ją w kraju.

Byłaby to realizacja końcowego wniosku - życzenia mego doktoratu, aby dorobek artystyczny stworzony na emigracji, nazwany trafnie przez profesora Jana W. Sienkiewicza „sztuką w poczekalni”, został doceniony przez polskie środowiska artystyczno-naukowe i stał się rozdziałem powojennej historii sztuki.

Dr Katarzyna Szrodt

PUNKTACJA CZASOPISM INSTYTUTU

MNiSW opublikowało punktację czasopism naukowych na 2017 rok. Ilość punktów uzyskiwanych przez czasopisma Instytutu nie uległa zmianie:

Lista B:

Poz. 215 **Art of the Orient** 4 punkty

Poz. 1879 **Arte de America Latina** 3 punkty

Poz. 1881 **Sztuka Europy Wschodniej / Искусство Восточней Европы / Art of Eastern Europe** 4 punkty

Lista C:

Poz. 2745 **Pamiętnik Sztuk Pięknych** 10 punktów

W 2016 roku dwie serie wydawnicze Instytutu zostały przekształcone na czasopisma:

Od tomu XV w półrocznik **World Art Studies** przekształciła się seria Conferences and Studies of the Polish Institute of World Art Studies; dawny tytuł zachowany został jako podtytuł.

Od tomu 4 seria **The Artistic Tradition of Non-European Cultures** przekształciła się w rocznik o tym samym tytule.

Strona internetowa: <http://www.world-art.pl>

Facebook

Oddział Warszawski

<http://www.facebook.com/pages/Polski-Institut-Studi%C3%B3w-nad-Sztuk%C4%85-%C5%9Awiata/504390379582972>

Anna Sembiring - administrator profilu (ankasembiring@gmail.com).

Oddział Krakowski

<https://www.facebook.com/PolskiInstitutStudiowNadSztukaSwiataKrakow?ref=hl>

Aleksandra Görlich - administrator profilu (krakow@world-art.pl)

Składki

Zarząd gorąco prosi i przypomina członkom o **płaceniu składek** za okres od rejestracji Instytutu, to znaczy od lipca 2011 roku (normalna składka - 10 zł; ulgowa dla doktorantów - 5 zł, dla emerytów i rencistów - również ulgowa 5 zł, wprowadzona uchwałą zarządu od października 2012 roku). Składki stanowią podstawowy fundusz, z którego możemy pokrywać koszty utrzymania lokalu Instytutu; czynsz za wynajem oraz rachunki za energię elektryczną i wodę to łącznie około 1000 zł miesięcznie.

Numer konta Instytutu w Credit Agricole Bank Polska:

24 1940 1076 3101 7420 0000 0000

„Lokal przy ul. Foksal 11 jest wykorzystywany na cele kulturalne przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata dzięki pomocy Miasta Stołecznego Warszawy - Dzielnicy Śródmieście.”